

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód: 1IPO/OSEN4b/15	Názov predmetu: Stredná Európa a fenomén nacionalizmu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh vzdelávacích činností: Seminár Rozsah vzdelávacích činností: 1 hod. týždenne, 29 za	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný rok a semester štúdia:	
2.rok LS	učiteľstvo výchovy k občianstvu v kombinácii (VoB) učiteľstvo biológie a výchovy k občianstvu (BiVoB15) učiteľstvo ekológie a výchovy k občianstvu (EkVoB15) učiteľstvo fyziky a výchovy k občianstvu (FyVoB15) učiteľstvo geografie a výchovy k občianstvu (GeVoB15) učiteľstvo matematiky a výchovy k občianstvu (MaVoB15) učiteľstvo pedagogiky a výchovy k občianstvu (PgVoB15) učiteľstvo techniky a výchovy k občianstvu (TkVoB15) učiteľstvo maďarského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (MjVoB) učiteľstvo rusínskeho jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (RsVoB) učiteľstvo telesnej výchovy a výchovy k občianstvu (TvVoB15) učiteľstvo dejepisu a výchovy k občianstvu (DeVoB12) učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (AjVoB12) učiteľstvo estetiky a výchovy k občianstvu (EsVoB14) učiteľstvo ukrajinského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (UjVoB13) učiteľstvo hudobného umenia a výchovy k občianstvu (HuVoB15) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (NjVoB12) učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (SjVoB12) učiteľstvo ruského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (RjVoB15) učiteľstvo rómskeho jazyka, literatúry a reálií a výchovy k občianstvu (Ro1VoB)
Odporúčaný semester: LS	
Stupeň štúdia: 1.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Priebežné hodnotenie Priebežné hodnotenie esej	
Výsledky vzdelávania: Absolvent disciplíny Stredná Európa a fenomén nacionalizmus dokáže: - charakterizovať pojem stredná Európa ako jedinečný región medzi Východom a Západom (prečo?); - popísať proces formovania moderného národa s nezastupiteľnou úlohou jazyka; - rozlišovať medzi pojmami „národ kultúrny“ a „národ politický“; - definovať nacionalizmus ako fenomén s konotáciou pozitívneho i negatívneho; - popísať priestor strednej Európy ako pluralitu kultúr, jazykov, zvykov, atď.;	
Stručná osnova predmetu: - Stredná Európa ako fenomén geografický, historický, politický a kultúrny, časové medzníky formovania stredoeurópskeho priestoru – 1526, pol. 18. storočia, 1871, 1918, 1945, 1989;	

- Pluralita názorov na definovanie pojmu, regiónu „stredná Európa“, priestor medzi Východom a Západom, „bezdejinnosť“ strednej Európy;
- Pojem moderný národ – produkt industriálnej spoločnosti, národ autochtónny = odveká, nadčasová, tradičná „veličina“;
- Primárna úloha jazyka pri definovaní národa v stredoeurópskom priestore, národ kultúrny;
- Nacionalizmus ako ideológia a politický princíp = z kultúrnej podobnosti robí východiskový, fundamentálny princíp politiky, vzťah národného a občianskeho;
- Nacionalizmus 19. st. a jeho pozitívna úloha, nový nacionalizmus = 20. st., staré a nové nacionalizmy, úloha historického mýtu v ideológii nacionalizmu, etapy nacionalizmu;
- Filozofia a kultúra strednej Európy (F. Kafka, R. Musil, J. Roth, J. Hašek, H. Broch, O. Horvath, S. Zweig);
- Príčina tragédie strednej Európy = národné štáty (R. Kučera), stredná Európa ako konfliktné spoločenstvo súžitia Nemcov, Čechov, Slovákov, Maďarov, Židov, Rusínov, Poliakov;

Odporúčaná literatúra:

PEŠKOVÁ, J. 1997. Role vědomí v dějinách. Praha: Lidové noviny. ISBN 80-7106-217-0.
 KUČERA, R. 1992. Kapitoly z dějin Střední Evropy. Praha: ISE.
 ZWEIG, S. 1994. Svet včerajška. Spomienky Európana. Bratislava: Promo International. ISBN 80-967090-7-0.
 SZUCS, J. 2001. Tri historické regióny Európy. Bratislava: Kalligram. ISBN 80-7149-263-9.
 SCHULZE, H. 2003. Stát a národ v evropských dějinách. Praha: Lidové noviny. ISBN 80-7106-393-2.
 Roth, J. 1974. Pochod Radeckého. Praha: Odeon. ISBN 01-016-74.
 GELLNER, E. 2003. Nacionalismus. Brno: CDK. ISBN 80-7325-023-3.
 BIBÓ, I. 1996. Bieda východoeurópskych malých štátov. Bratislava: Kalligram. ISBN 80-7149-148-9.
 HOBSBAWM, E. 2009. Globalizace, demokracie a terorismus. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1725-3.
 SLOTERDIJK, P. 1994. Pročtne Evropa? Praha: Votobia. ISBN 80-7198-095-1.
 Nacionalismus v současných dějinách střední Evropy: od mobilizace k identitě. 2005. Eds. Z. Hlavičková a N. Masłowski. Praha: CES. ISBN 80-239-4456-8.
 V kleštích dějin. Střední Evropa jako pojem a problém. 2009. Ed. J. Trávníček. Brno: Host. ISBN 978-807-294-32-34.
 APPLEBAUMOVÁ, A. 2014. Mezi Východem a Západem. Napříč pohraničím Evropy. Ostrava: PANT

Poznámky:

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 93

A	B	C	D	E	FX
22%	45%	20%	6%	0%	6%

Vyučujúci:

doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD., garant
 doc. PhDr. Gita Geremešová, PhD., vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2019

Schválil: doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD.